

Protocol overgang naar groep 3

Inleiding

Het valt onder het beleid van de school welke leerlingen overgaan van groep 2 naar groep 3. De overgang van een leerling heeft tegenwoordig niet zozeer meer te maken met leeftijd, maar met de ontwikkeling die de leerling heeft doorgemaakt. (www.rijksoverheid.nl)

Doorstroom groep 1-2

Gedurende de kleuterfase leert een leerling spelenderwijs allerlei basisvaardigheden: taal ontwikkelt zich, de woordenschat breidt zich uit en het fonemisch bewustzijn neemt toe. Ook sociale aspecten ontwikkelen zich, evenals grove en fijne motorische vaardigheden. Vormen van intentioneel en strategisch handelen worden in deze periode zichtbaar. Tegelijkertijd ontwikkelt de kleuter een zelfbeeld.

Elke kleuter komt met een eigen niveau binnen die gerelateerd is aan zijn opgedane ervaringen; thuis, peuterspeelzaal, kinderdagverblijf, en zijn omgeving.

Gelet op deze brede ontwikkeling in relatief korte tijd is het van belang dat leerkrachten oog hebben voor de voortgang in de ontwikkeling van kleuters. Daarom wordt de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen systematisch gevolgd en geanalyseerd. Hiervoor wordt het observatie- en registratiesysteem KIJK! gebruikt.

Doorstroom naar groep 2/3

De tijd die kleuters doorbrengen in groep 1 en groep 2 kan sterk verschillen. De leeftijdsgrens ligt landelijk op 1 januari. Alle leerlingen die voor 1 januari instromen starten in groep 1. Alle leerlingen die tussen 1 januari en de zomervakantie instromen starten in groep 0. Dit betekent dat leerlingen die in november of december 4 jaar worden, in principe, maar 1,5 jaar in groep 1/2 doorbrengen. De ouders van deze leerlingen worden daarom elke gespreksronde uitgenodigd om de ontwikkeling nauwgezet te volgen en te bespreken. De ontwikkeling kan namelijk wel leeftijdsadequaat verlopen, maar nog onvoldoende zijn voor de overgang naar groep 3. De doorgaande ontwikkeling is bepalend en niet de kalenderleeftijd. Bij deze afweging wordt naar de brede ontwikkeling gekeken en op basis daarvan besloten of een leerling kleuterverlenging nodig heeft.

Observeren van de ontwikkeling

Om de ontwikkeling van de leerlingen goed te volgen wordt er gekeken naar de volgende aspecten:

- Zelfbeeld
- Relatie met volwassenen
- Relatie met andere kinderen
- Betrokkenheid
- Spelontwikkeling
- Taakgerichtheid en zelfstandigheid
- Lichaamsoriëntatie
- Ruimtelijke oriëntatie
- Tijdsoriëntatie
- Beginnende gecijferdheid
- Logisch denken
- Visuele waarneming
- Auditieve waarneming

- Mondelinge taalontwikkeling
- Beginnende geletterdheid
- Grove motoriek
- Fijne motoriek

Deze ontwikkelingsaspecten zijn bepalend voor de lengte van de kleutertijd. Twee keer per jaar leggen de leerkrachten de ontwikkeling van de leerling vast in het observatie- en registratiesysteem KIJK!. Dit gebeurt in januari en juni voor de leerlingen uit de groepen 1 en 2 wanneer ze langer dan 3 maanden onderwijs hebben gehad. Ook wordt in deze perioden de afname gedaan vanuit het dyslexieprotocol bij de groep 2 leerlingen.

De keuze voor eventuele verlenging in groep 2 wordt duidelijk gemotiveerd en beargumenteerd. Bij het nemen van een dergelijke beslissing zijn de groepsleerkrachten, de ouders en de IB-er betrokken. De schoolleider wordt geïnformeerd en heeft beslissingsbevoegdheid. Wanneer de beslissing wordt gemaakt om een leerling te laten verlengen, wordt deze verlenging vanuit school zinvol geacht. Bij verlenging van groep 2 is de verwachting dat deze ontwikkeling nog een (bijna) volledig schooljaar in beslag zal nemen. De leerkracht maakt voor het desbetreffende leerling een aanbodsplan (OPP) in overleg met IB en ouders.

Verlengde kleuterperiode

Als er sprake blijkt te zijn van sterk vertraagde of achterblijvende ontwikkeling kan er besloten worden tot verlenging van de kleuterperiode (groep 1 of 2).

Bij leerlingen die een kleuterverlenging hebben gehad, is een doublure in de latere leerjaren niet uitgesloten. Daarbij bevorderen we dat een leerling in het basisonderwijs acht aaneengesloten jaren bedraagt.

Een verlengde kleuterperiode wordt zinvol geacht als:

- het kind heeft deze tijd nodig om schoolrijp te worden
- het kind kan mentaal groeien
- het kind voelt zich competent
- het kind wordt geactiveerd door succeservaring(en);
- het kind blijft gemotiveerd

Tijdspad

november	Wanneer de leerkracht een verlengde kleuterperiode nodig acht, dan brengt zij de ouders hiervan tijdens het ontwikkelgesprek op de hoogte. Samen met ouders bespreekt de leerkracht de ontwikkeling van de leerling en er worden eventuele interventies uitgezet. De leerkracht maakt hiervan een notitie in het dagboek van dat schooljaar in Esis. Met ouders worden er afspraken gemaakt welke ontwikkelingsgebieden extra aandacht krijgen thuis en op school. Dit wordt genoteerd in een Plan van Aanpak. Dit is een aparte notitie in Esis.
februari	De KIJK! registratie van januari wordt tussen leerkracht en Intern begeleider besproken.

februari/maart	<u>Voorgenomen besluit:</u> Ouders worden uitgenodigd voor het tweede ontwikkelgesprek. Samen met ouders bespreekt de leerkracht de ontwikkeling van de leerling en er worden eventuele interventies uitgezet. De IB'er is aanwezig bij dit ontwikkelgesprek. In dit gesprek wordt met ouders afspraken gemaakt welke ontwikkelingsgebieden extra aandacht krijgen thuis en op school. In gesprek met ouders, IB en leerkracht worden afspraken gemaakt voor bijvoorbeeld extra observaties (door IB), afname UGT, etc. om de hiaten beter in kaart te brengen. De IB'er maakt een gespreksverslag in Esis van het gesprek en plaatst deze in het dagboek van dat schooljaar.
Mei	<u>Definitief besluit:</u> Het besluit om over te gaan of verlengd te kleuteren wordt uiterlijk zes weken voorafgaand aan het eind van het schooljaar genomen en medegedeeld aan de ouders/verzorgers. Hierbij worden de resultaten van de interventies ook meegenomen in het besluit en toegelicht aan ouders. Het advies van de school is in deze bindend. De IB'er maakt een gespreksverslag in Esis en plaatst deze in het dagboek van dat schooljaar. Hierin staat ook duidelijk vermeld dat verlengen geen garantie is voor een bepaalde uitstroom in groep 8. Deze dient te worden ondertekend door ouders.

Versnellen groep 2 -3

Signalering in groep 1 en 2

Een leerling die eventueel in aanmerking komt voor versnelling wordt gesignaleerd aan de hand van observaties van de leerkrachten en het leerlingvolgsysteem.

Er wordt overwogen of versnelling wenselijk is wanneer uit de signalering naar voren komt dat de leerling gedurende een langere periode een duidelijke voorsprong heeft op de meeste ontwikkelingsgebieden ten opzichte van de ontwikkelingsleeftijd.

Tijdspad

november	Wanneer de leerkracht een versnelde kleuterperiode nodig acht, dan brengt zij de ouders hiervan tijdens het ontwikkelgesprek op de hoogte. Samen met ouders bespreekt de leerkracht de ontwikkeling van de leerling en er worden eventuele interventies uitgezet zoals het vervroegd starten met het woensdagaanbod, extra uitdaging, screening oranje groep e.d.. De leerkracht maakt hiervan een notitie in het dagboek van dat schooljaar in Esis. Met ouders worden er afspraken gemaakt welke ontwikkelingsgebieden extra aandacht krijgen thuis en op school. Dit wordt genoteerd in een Plan van aanpak. Dit is een aparte notitie in Esis.
februari	De KIJK! registratie van januari wordt tussen leerkracht en Intern begeleider besproken.
februari/maart	<u>Voorgenomen besluit:</u>

	Ouders worden uitgenodigd voor het tweede ontwikkelgesprek. Samen met ouders bespreekt de leerkracht de ontwikkeling van de leerling en er worden eventuele interventies uitgezet. De IB'er is aanwezig bij dit ontwikkelgesprek. Met ouders worden er afspraken gemaakt welke ontwikkelingsgebieden extra aandacht krijgen thuis en op school. In gesprek met ouders, IB en leerkracht worden afspraken gemaakt voor bijvoorbeeld extra observaties (door IB) etc. om de ontwikkeling beter in kaart te brengen. De IB'er maakt een gespreksverslag in Esis van het gesprek en plaatst deze in het dagboek van dat schooljaar.
Mei	<u>Definitief besluit:</u> Het besluit om te versnellen wordt uiterlijk zes weken voorafgaand aan het eind van het schooljaar genomen en medegedeeld aan de ouders/verzorgers. Hierbij worden de resultaten van de interventies ook meegenomen in het besluit en toegelicht aan ouders. Het advies van de school is in deze bindend. De IB'er maakt een gespreksverslag in Esis en plaatst deze in het dagboek van dat schooljaar. Hierin staat ook duidelijk vermeld dat versnellen geen garantie is voor een bepaalde uitstroom in groep 8. Deze dient te worden ondertekend door ouders.
Binnen zes weken na start schooljaar	Binnen zes weken nadat de leerling versneld is, volgt er een gesprek tussen leerkracht, ouders en IB'er over de versnelling en het welbevinden van de leerling.